

การศึกษากฎแห่งกรรมที่ปรากฏในพระมาลัย
A study in Law of Kamma appearing in Phra Mālaya

พระอธิการพันธ์ ธรรมทีโป (โกศิริ)

Researcher : Phra Adhikan Nipan Dhammadipo

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : พระครูสิริรัตนานูวัต, ดร.เจริญ ภูมิจักร์

Thesis supervisor : Phrakrusirattananuwat, Dr. Charoen Maneejak

gurutawee@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษากฎแห่งกรรมในพระพุทธศาสนา, (2) เพื่อศึกษากฎแห่งกรรมในพระมาลัย และ (3) เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้กฎแห่งกรรมในพระมาลัย ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาข้อมูลชั้นปฐมภูมิและเอกสารชั้นทุติยภูมิ และรายงานวิจัย เก็บข้อมูลจากการศึกษา ค้นคว้าและทบทวนไว้ในแนวคิดที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา (Description) มีแผนการเผยแพร่วิจัยผ่านการตีพิมพ์ในวารสาร หรือโปสเตอร์

กฎแห่งกรรมในพระพุทธศาสนา พบว่า กรรมและกฎแห่งกรรมยุติธรรมกับทุกคน สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นทายาท เป็นกำเนิด เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่พึ่งอาศัย กรรมย่อมจำแนกสัตว์ให้เลวและดี บุคคลหว่านพืชเช่นใดย่อมได้ผลเช่นนั้น (ผู้ทำดี ได้ดี ผู้ทำชั่ว ได้ชั่ว) ผู้ประพฤติดุจจริตทางกาย วาจาและใจ มีความเห็นผิด และชักชวนผู้อื่นให้เห็นผิด เบื้องหน้าแต่ตายย่อมไปสู่อบายภูมิ อนึ่ง พระไตรปิฎกแสดงกรรมที่ส่งผลถึงสุภาพว่า บางคนอายุสั้น เพราะชอบฆ่าสัตว์ ขาดความกรุณา บางคนมีโรคมาก เพราะชอบเบียดเบียนสัตว์ บางคนมีโรคทรัพย์น้อย เพราะไม่ทำทานแก่สมณะหรือพร้าหมณ์ บางคนมีตระกูลต่ำเพราะกระด้าง เย่อหยิ่ง บางคนโง่เพราะไม่แสวงหาความรู้จากผู้รู้

กฎแห่งกรรมในพระมาลัย พบว่า พระมาลัยเทวเถรเจ้า อาศัยอยู่ที่บ้านกัมโพช โธณชนบท ลังกาทวีป ท่านมีฤทธิ์และญาณอันสูงสุด สามารถเดินทางไปยังยมโลกด้วยกำลังฤทธิ์ แล้วนำเรื่องราวในโลกนั้นมาแจ้งแก่ญาติของสัตว์นรกเหล่านั้น ว่ามีสุขหรือมีทรมาน อดอยากอย่างไรที่เสวยกรรมในนรก โดยขุมนรกขุมใหญ่ 8 ขุม ชื่อว่า สัญชีวนรก กาสุตานรก สังฆาตุนรก โรจวนรก มหาโรจวนรก ตาปนนรก มหาตาปนนรก อเวจีนรก มีบริวารนรกทิศละ 4 ขุม ขุมเล็กอีก 10 ขุม นรกชั้นนอก 10 ขุม เหตุที่สัตว์จะเสวยกรรมในนรกจากพระยายมราช

แนวทางการประยุกต์ใช้กฎแห่งกรรม พบว่า ใช้ประเพณีลอยกระทง ขอขมาพระคงคา ประเพณีสงกรานต์ แสดงกตัญญูต่อพ่อแม่ที่เป็นดังพรหมซึ่งต้องยกไว้ ณ ที่สูง ประเพณีบวชเพื่อแทนคุณ ประเพณีนำมะพร้าวรดหน้าศพ ให้บริสุทธิ์ การไม่ทำแท้งเพื่อละกรรม การสร้างจิตสำนึกในการเป็นชาวพุทธ หลีกเลี้ยงการละเมิดกฎหมาย การทุจริต ทำทาน เสียสละ จาคะ ไม่ส่งเสริมอบายมุข บุคคลตัวอย่างพระโมคคัลลานะ ถูกรอบฆ่า เพราะบุพกรรมฆ่ามารดาบิดาที่ตาบอดกรรม พระจิกขุลาตาบอดเพราะบุพกรรมให้ยาหยอดตาพิษแก่หญิงชราที่คิดว่าเขาจะโกงค่าแรงจากการเป็นทาส พระจุลปนถกเป็นคนโง่ เพราะบุพกรรมกล่าวเหยียดหยัน ดูแคลนผู้กำลังศึกษาพุทธพจน์

คำสำคัญ : กฎแห่งกรรม, พระมาลัย, พระพุทธศาสนา

Abstract

The objectives of this research are; - (1) to study of law of *kamma* in Buddhism, (2) to study of law of *kamma* in Phra *Mālaya* and (3) to study of way for application of law of *kamma*

in Phra *Mālaya*. It is researched by document research. This is studied in the first primary source, the secondary sources and research reports. The data is kept by study, research and review in idea. Its analytics is in the form of description. The plan of research focusing on the issues, how to study and income. The plan and communication in the form of printing in journal or poster.

The result of study in the first objective is found that *Kamma* and law of *Kamma* is justice for all. All animals are *kamma* as heir, *kamma* as origin, The *kamma* as race, The *kamma* as refuge. The *Kamma* makes bad and nice people. Any one gets same seed of that seed (good is took by good action). Any one conducts in physical, verbal, mental action, bad view and invites others in same wrong way. He, after death, goes to vice land. Moreover, someone is short age because of killing animal without compassion, someone is much disease because of harmfulness, someone is little asset because of not to give to monk or *prāhman*, someone is low family because of hard and be too proud, someone is fool because of not to seek knowledge from wise man.

The result of study in the second objective is found that Phra *Mālaya* is known from Phra *Mālayathera* staying at *Kampojha*, *Lankatīpa*. He is miracle and high knowledge. He can go to hell by his own miracle. He brings sadness in hell for telling to relatives in this world being happy or sad or hungry in the hell. In which, there are 8 big abysses named –*sanjīva*, *Kaḷasuta*, *Saṅghata*, *Roruva*, *Mahāroruva*, *Tāpana*, *Mahātāpana* and *Avejī*. The hell is surrounded by direction of 4 abysses, 10 small abysses of hell, external hell in 10 abysses and the cause of animal suffers in hell from the *Yomarāja* as the master in hell.

The result of study in the third objective is found that Thai customs;- *Loy kratong* is regarded as worship and apology to the god of river. The *Songkran* is a main virtue in gratefulness to the parent as *Prahma* being leaded in high position. The custom of becoming monk for the gratefulness to the parent. The custom of coconut water for performance of the funeral bathing ceremony at dead man for purification of his mind. Not to be abortion for not to do sin in killing of man. Conscience as Buddhist who makes merit, removing of *kamma* by illegal, avoiding a bad action, to do charity, sacrifice, not to do support in to do all vices. The example persons suffer in the bad action i.e.(1) *Moggallāna* therā is killed because of the past action from killing the his own parent who is blind eyes. (2) *Cakkhupāla* therā, his eyes are blind because of bad action in the past time he who gives poison to an old girl for dropping her eyes because of fearing in her cheat from to be his servant and then her eyes are blind. (3) *Jūlapanthaka*, his is stupid because of his bad verbal action in the past, he says in unsuitable speech, in bad, hard speech to someone learning *Dhamma*.

Keywords: The law of *kamma*, Phra *Mālaya*, Buddhism

บทนำ

คัมภีร์พระพุทธศาสนา มีคัมภีร์โลกที่ปกสารหรือโลกกัปสารที่ปีน เป็นคัมภีร์ที่พระสังฆราชเมธีกรของเมียนมาร์ ผู้เป็นอาจารย์ของพระมหาธรรมราชาลิไท ได้รจนาขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 19 โดยวัตถุประสงค์ในการรจนาคัมภีร์นี้ ก็เพื่ออธิบายขยายความเกี่ยวกับการทำงานของโลก 3 คือ สังขารโลก สัตว์โลก และโอกาสโลกเกี่ยวกับโครงสร้างของโลกธาตุหรือจักรวาล การก่อตัวและพินาตของจักรวาล เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเลื่อมใสประกอบคุณงามความดีและเกิดความสังเวชใจ จนละเว้นจากความชั่ว....(พระมหาชฎีพงศ์ กตปุญโญ, 2561, น. 268) พระพุทธเจ้าตรัสเรื่องนี้แก่มาณพว่า “มาณพ สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของตน มีกรรมเป็นทายาท มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัยกรรมย่อมจำแนกสัตว์ทั้งหลายให้เลวและดีต่างกัน” (ม.อ. (ไทย) 14/290/350)

ชาวพุทธได้ประพฤติปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าและส่งผลให้วิถีชีวิตของเขามีแบบแผนที่เหมาะสมงดงาม คำสอนหลายอย่างแฝงอยู่ในกิจวัตรประจำวัน มีกิริยาคือ 3 คือ “การทำทาน การรักษาศีล และการบำเพ็ญภาวนา” (อง อฏฐก. (ไทย) 23/36/294) ประการเหล่านี้ ได้ถูกปลูกฝังจนเป็นเรื่องปกติเคยชิน จนเป็นจิตสำนึกแห่งความดีงาม เรียกว่า “พหุกรรม หรือ อาจิณณกรรม” (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2557, น.322)

พระมาลัย มีความเป็นมาโดยนัย คือ พระมาลัยที่เป็นบุคคล กับ อีกพระมาลัยที่เป็นตำนานที่เป็นบุคคลเกี่ยวข้อง คือ พระมาลัยเถรเจ้า มีคุณสมบัติที่มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์สามารถเหาะไปในนรก สวรรค์ได้ นำชาวจากนรกมาบอกกล่าวญาติพี่น้องของสัตว์นรกเหล่านั้นให้ทำบุญอุทิศไปให้ด้วย ส่วนที่เป็นตำนาน คือ เรื่องราวที่เกี่ยวกับสวรรค์ นรก สอดคล้องกับจักรวาลในไตรภูมินี้เอง

พระมาลัย เมื่อหลังจากกลับคืนสู่โลกมนุษย์แล้ว พระมาลัยได้รับดอกบัวจากชายยากจนผู้หนึ่ง ซึ่งได้อธิษฐานในขณะที่ถวายดอกบัวว่า ขออาณิสย์ของท่านนี้ จงเป็นปัจจัยให้ตนได้พ้นจากความยากจน จากนั้น พระมาลัยได้ขึ้นไปบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์แล้วได้นำดอกบัวที่รับจากชายยากจนผู้นั้นขึ้นไปบูชาพระสฤงษณ์ ซึ่งเป็นที่บรรจุพระเกศโมฬีของพระโพธิสัตว์ที่พระองค์ตัดมอบให้แก่ท้าวมหาพรหมเมื่อครั้งที่พระองค์เสด็จออกผนวช เมื่อตอนที่อยู่บนสวรรค์ พระมาลัยและพระอินทร์เจ้าแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ได้สนทนากันในเรื่องการสร้างบุญกุศลเป็นอเนกประการและในที่สุดพระมาลัยได้พบกับพระศรีอริยเมตไตรย ซึ่งจะลงมาตรัสรู้ในโลกนี้เป็นพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป พระศรีอริยเมตไตรยได้ฝากคำมาถึงชาวโลกมนุษย์ว่า ให้สร้างบุญกุศล ทำแต่คุณงามความดีไว้ก็จะได้รับผลจากคำสอนของท่านเมื่อท่านมาสู่โลกนี้ในอนาคต พระมาลัย เมื่อกลับคืนสู่โลกมนุษย์แล้ว ก็ได้้นำเรื่องที่ท่านได้พบเห็นในนรกและในสวรรค์ และรวมทั้งคำสอนของพระศรีอริยเมตไตรยมาบอกกล่าวแก่ชาวโลก

ความสำคัญของเรื่องวิจัยนี้ จากการที่กล่าวเป็นมาแต่ต้น นำศึกษาให้เข้าใจ เพราะเป็นจริยธรรมขั้นพื้นฐานของพุทธไทย สามารถเข้าถึงโดยชนทุกหมู่เหล่า ทุกเพศทุกวัย เป็นลักษณะการศึกษาเรียนรู้พระพุทธศาสนาตามประเพณีพื้นบ้านทั่วไป นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังถือว่า นรก สวรรค์เป็นแหล่งคุณธรรมจริยธรรมสำหรับประชาชนทั่วไป เช่น กรรมดี กรรมชั่ว การสนองกรรม การให้ผลของกรรม จะทำให้ผู้ประสบกรรมตัดสินใจด้วยตนเองได้ว่า เราเป็นเช่นนี้ เพราะทำกรรมอย่างนี้ เช่น นายพรานฆ่าหมู ย่อมมีอาการก่อนตายเหมือนหมูกำลังถูกฆ่า คนตัดกันหอย จะมีอาการเป็นโรคริดสีดวงทวารหนัก คนที่มักคบชู้ มักเกิดเป็นกะเทยในชาติต่อไปหรืออาจจะเป็นอาพาธกลับเพศในชาติปัจจุบันก็ได้ เช่น ชายบางคนมีครอบครัว มีลูกจนเติบโตแล้ว ตอนกลางชีวิตหรือท้ายชีวิตก็กลับเพศของตน กลายเป็นชายรักชาย หรือหญิงรักหญิง ตามภาษาเปรียบเปรยว่า ไม้ป่าเดียวกัน

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 7 “วิถีพุทธ วิถีชุมชน รากฐานชีวิตต้นเชิงสังคมล้ำนาในสังคมวิถีใหม่”
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระสุตตันตปิฎก จุฬกัมมวิภังคสูตร (ม.อ. (ไทย) 14/289/349) กล่าวผลลัพธ์ของกรรมไว้ชัดเจน ซึ่งสรุปความเชื่อกฎแห่งกรรม ตามที่การศึกษาการแสดงออกทางกายภาพของคน ดังนี้

เหตุกรรมดี	ผลกรรมดี	เหตุกรรมชั่ว	ผลกรรมชั่ว
ไม่ฆ่าสัตว์	อายุยืน	ฆ่าสัตว์	อายุสั้น
ไม่เบียดเบียนสัตว์	สุขภาพดี	เบียดเบียนสัตว์	ไข้โรค
ไม่มกโกรธ	ผิวพรรณดี	โกรธ-พยาบาท	ผิวพรรณทราม
ไม่ริษยา	มีเดช	ริษยา	ไร้เดช
บริจาคทาน	มีสมบัติมาก	ตระหนี่	ยากจน
อ่อนน้อม	เกิดในตระกูลสูง	เย่อหยิ่งจองหอง	เกิดในตระกูลต่ำ
คบแต่บัณฑิต	มีปัญญามาก	ดื่มสุราเมรัย	มีปัญญาทราม

ตาราง : แสดงกฎแห่งกรรมในจุฬกัมมวิภังคสูตร
ที่มา : พระครูสิริรัตนานุวัตร, (12 ธ.ค.63)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากฎแห่งกรรมในพระพุทธศาสนา
2. เพื่อศึกษากฎแห่งกรรมในพระมาลัย
3. เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้กฎแห่งกรรมในพระมาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นการศึกษาวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) โดยศึกษาข้อมูลภาคเอกสารชั้นปฐมภูมิ กล่าวคือ พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำนานพระมาลัย และเอกสารชั้นทุติยภูมิ ในชั้นนอร์ธกตา รวมถึงรายงานวิจัยต่าง ๆ ข้อมูลออนไลน์ที่นักปราชญ์ราชบัณฑิตกล่าวไว้ดีแล้ว อันเป็นที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับจาก นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ตั้งแต่อดีตครั้งพุทธกาลจวบจนถึงปัจจุบัน ได้นำหนังสือตำรา งานวิจัยยุคปัจจุบันเข้ามาประกอบ ให้มีเนื้อหา กระชับ จับใจความ เข้าใจง่ายมากขึ้น พร้อมทั้งคงไว้ซึ่งคำสอนของพระพุทธเจ้า ไว้ให้เป็นอมฤตธรรมต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารสำคัญ ๆ จากการศึกษา ค้นคว้า และทบทวนไว้ในแนวคิด ทฤษฎี โดยพยายามศึกษาพระมาลัย พระไตรปิฎก ที่เป็นโปรแกรม ฉบับมหาจุฬาฯ ที่สร้างความสะดวก ง่ายต่อการ ศึกษาและค้นคว้าเพื่อใช้ในการวิจัยนี้ ส่วนเอกสารคัมภีร์อื่น ๆ หนังสือ ตำรา รายงานวิจัยที่เป็นที่ยอมรับ ผู้ทรงคุณวุฒิ หนังสืองานเขียนยุคปัจจุบัน รวมถึงข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ทางสื่อดิจิทัล ที่เกี่ยวข้องจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ ผู้วิจัยยังคงไว้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไว้ อันเป็นอมตะธรรม ความจริงแท้อันไม่เปลี่ยนแปลงไปได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ มีรูปแบบการวิจัยเชิงเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบพรรณนา (Description) จาก คัมภีร์พระมาลัย พระไตรปิฎก คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา รายงานวิจัย สื่อออนไลน์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการ วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ และสังเคราะห์จริยธรรมที่ปรากฏในคัมภีร์พระมาลัย โดยแต่ละข้อนี้จะมีอุทาหรณ์ แนวคิด วิธีการประยุกต์ใช้ที่เด่นชัดมากขึ้น ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เกิดคุณภาพชีวิตในที่สุด

4. การเผยแพร่รายงานวิจัย

การเผยแพร่วิจัยนี้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดเนื้อหาเผยแพร่กรรม และกฎแห่งกรรมตามคัมภีร์พระมาลัย เทียบเคียงจักรวิทยาในไตรภูมิ เน้นส่วนที่เป็นทุกตภูมิเพื่อได้รับความรู้ระดับ ข้อมูล ระดับเหตุผล และระดับปัญญา รูปแบบการเผยแพร่ ใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานเวทีย หรือลงตีพิมพ์ วารสารวิชาการ หรือโปสเตอร์งานสัมมนา

5. กระบวนการวิจัย

วัตถุประสงค์	ประเด็นที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	ผลที่ได้รับ
1. ศึกษากฎแห่งกรรมใน พระพุทธศาสนา	1. กฎแห่งกรรมใน พระไตรปิฎก 2. กฎแห่งกรรมในพุทธ ธรรม 1) เกณฑ์การวินิจฉัยกรรม 2) การให้ผลของกรรม 3) กฎแห่งกรรม 3. ศึกษาแนวคิดกฎแห่ง กรรมจากรายงานวิจัย	1. ศึกษาคัมภีร์พระมาลัย พระไตรปิฎก 2. ศึกษา เอกสาร ตำรา ทางพระพุทธศาสนา 3. ศึกษาแนวคิดกรรม และกฎแห่งกรรม 4. วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ที่ปรากฏพระ มาลัย พระไตรปิฎก รวม เอกสาร ตำรา สื่อออนไลน์	1. ได้องค์ความรู้เรื่อง กรรมและกฎแห่งกรรม 2. ได้องค์ความรู้ถึง ความสำคัญต่อสังคมที่เป็น ปัจจัยสร้างความสามัคคี จิตสำนึก หน้าที่พลเมือง ในฐานะพุทธศาสนิกชน 3. ตระหนักถึงธรรมธรรม โลกบาล มีหิริ-โอตตูปะ มากขึ้น
2. ศึกษากฎแห่งกรรมใน พระมาลัย	1. ประวัติคัมภีร์พระมาลัย 2. ประวัติพระมาลัยเถร เจ้า 3. กฎแห่งกรรม : สวรรค์- นรกในคัมภีร์พระมาลัย	1. ศึกษา อรรถ พัญจนะ เอกสาร ข้อวิเคราะห์ของผู้ คงแก่เรียนที่น่าเชื่อถือและ ได้รับความนิยมโดยนำเก็บ ไว้เป็นไฟล์งานข้อมูล 2. เสนอแนวทางการ การ นำธรรมที่ได้จากพระ มาลัยนี้มาประยุกต์ใช้ให้ เกิดประโยชน์สูงสุดใน ชีวิตประจำวัน	1. ได้องค์ความรู้ อันเป็น คุณธรรม จริยธรรมจาก อิทธิพลวัฒนธรรมพื้นฐาน ทั่วไป 2. ได้ความสัมพันธ์และ การพัฒนาการของการทำ กรรมดี ละกรรมชั่ว กลับมาให้ทาน ทำบุญ รักษาศีล 3. ได้องค์ความรู้จริยธรรม จากตำนานพระมาลัย
3. แนวทางประยุกต์ใช้ แก่กฎแห่งกรรมในพระ มาลัย	1. แนวทางการประยุกต์ใช้ แก่กฎแห่งกรรมในพระ มาลัยด้วยประเพณีไทย 2. วิธีประยุกต์ใช้แก่กฎ	-ใช้วิธีสังเคราะห์ วิเคราะห์ เปรียบเทียบจาก ธรรมาธิชฐานสู่ บุคลาธิชฐาน	-ได้แม่แบบการศึกษา กรรม กฎแห่งกรรมที่ ปรากฏในพระมาลัย -ได้แนวทางการปฏิบัติ

3. แนวทางการประยุกต์ใช้ต่อสังคม 4. บุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ	แห่งแห่งกรรมด้วยจิตสำนึก	-ชีวิตดี ผลเสียพร้อมทั้งแสดงการเสนอแนะวิธีนำไปใช้แก่สังคมทุกวัย	การดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมสังคมที่ดี
---	--------------------------	---	--------------------------------------

ผลการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 พบว่า กฎแห่งกรรมในพระไตรปิฎก กรรมและกฎแห่งกรรมเกิดขึ้นกับทุกคนโดยไม่เลือกเพศ ชั้น วรรณะ กฎแห่งกรรมนี้ยุติธรรมเสมอกับทุกคน สำแดงออกทางกายภาพในความคิดหรือในลักษณะภัย อันตราย แม้แต่สุขภาพต่าง ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของตน มีกรรมเป็นทายาท มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมย่อมจำแนกสัตว์ทั้งหลายให้เลวและดีต่างกัน กรรมอุปมากับพีชว่า บุคคลหว่านพีชเช่นใดย่อมได้ผลเช่นนั้น (ผู้ทำดี ได้ดี ผู้ทำชั่ว ได้ชั่ว) กฎแห่งกรรมนี้ยุติธรรมกับคนทุกชั้นวรรณะ ตามที่ปรากฏชัดในอภิลักขิตธรรมแห่งอังคุตตรนิกาย ทุกนิบาต ว่า แม้กษัตริย์พราหมณ์ แม่แพศย์ แม่ศูทร แม่สมณะ ผู้ประพฤติกายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริต มีความเห็นผิด และชักชวนผู้อื่นให้ทำผิด หลังจากตายแล้วจะไปเกิดในอบายภูมิ ได้แก่ นรก เปรต อสุรกาย ดิรัจฉาน ตรงกันข้ามนี้เข้าเกิดในสุคติ โลกสวรรค์ มหากัมมวิภังคสูตร ให้สาระกรรมว่า คนที่ขณะมีชีวิตอยู่ประกอบอกุศลกรรม มีมิฉะฉิน เมื่อตายไปแล้วย่อมไปเกิดใน “อบายภูมิ” ส่วนผู้ทำกรรมชั้ว เมื่อตายไปเกิดใน “สุคติ”

กรรมส่งผลถึงสุขภาพของคน ซึ่งสามารถตัดสินใจได้ว่า สภาพการณ์เป็นโรคเช่นนี้ มีสาเหตุกรรมอะไร ดังปรากฏในจูฬกัมมวิภังคสูตร ว่า เหตุที่บุคคลเกิดมามีอายุสั้น เพราะชอบฆ่าสัตว์ เหตุที่บุคคลเกิดมามีอายุยืน เพราะเว้นจากการฆ่าสัตว์ เหตุที่บุคคลเกิดมามีโรครมาก เพราะมีนิสัยชอบเบียดเบียนสัตว์ เหตุที่บุคคลเกิดมามีผิวพรรณทราม เพราะเป็นคนมักโกรธมีความพยาบาทเหตุที่บุคคลเกิดมามีผิวพรรณงาม เพราะเป็นคนไม่มักโกรธ ไม่มีความพยาบาท กฎแห่งกรรมในพุทธธรรม พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) กล่าวถึง กรรมชนิด พหุกรรม หรือ อาจิณณกรรม ไว้ว่า “อาจิณณกรรม คือ กรรมทำมาก หรือกรรมชั้ว ได้แก่ กรรมดีหรือกรรมชั้วที่ประพฤติกมากหรือทำบ่อยๆ สังสมเคยชินเป็นนิสัย เช่น เป็นคนดีมีศีล หรือเป็นคนทุศีล เป็นต้น กรรมไหนทำบ่อย ทำมาก เคยชินมีกำลังกว่า ก็ให้ผลได้ก่อน เหมือนนกมวดยปล้ำ ลงสู่ก้น คนไหนแข็งแรงกว่าก็ชนะไป กรรมนี้ต่อเมื่อไม่มีกรรมอื่น จะให้ผล พระศาสนโสภณ กล่าวครุกรรม ลหุกรรม ว่า กรรมไหนที่ทำบ่อย ๆ ทำทุกวัน ทำมาก ๆ เข้า ถ้าไม่มีกรรมหนักกว่า คือ ครุกรรมหรืออาสันนกรรมขวางหน้าแล้ว กรรมนี้จะต้องให้ผลก่อนแน่ กรรมนี้ต้องขึ้นหน้า แขงคิวขึ้นหน้าทันทีเลย เพราะเป็นกรรมที่หนักรองลงมา ท่านเรียกว่า อาจิณณกรรม หรือ พหุกรรม ถ้าทำกรรมดี ก็ได้ไปเกิดในที่ดี ถ้าทำกรรมชั้วก็ไปเกิดในที่ชั้ว แล้วแต่ทำประเภทไหนไว้ จะไปเกิดในที่ใด ขนาดไหน อย่างไร ก็แล้วแต่กรรมนั้นดีหรือชั้ว

เกณฑ์การวินิจฉัยกรรม การกระทำที่จัดว่าเป็นกรรมหรือไม่นั้นพระพุทธศาสนาให้ถือหลักของเจตนาเป็นหลัก เกณฑ์วิจัยหลัก ว่า การกระทำที่มีเจตนามาจากอโลภะ อโทสะ อโมหะ จัดเป็นกรรมดี การกระทำที่มีเจตนามาจาก โลภะ โทสะ โมหะ จัดเป็นกรรมชั้ว ส่วนผลของการกระทำ ว่า การกระทำที่บุคคลทำกรรมใดแล้วย่อมไม่เดือด ร้อนใจในภายหลัง อัมเอิบ ดีใจ เสวยผลกรรมอยู่กรรมนั้น ชื่อว่า กรรมดี ส่วนการกระทำที่ร้อนใจในภายหลัง เสวยผลกรรมอยู่ กรรมนั้น ชื่อว่า เป็นกรรมไม่ดี จากนั้นวิชาการพระพุทธศาสนา พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) และสุนทร ณ รั้งสี ได้ให้หลักเกณฑ์ร่วมเพื่อประกอบเกณฑ์การตัดสินกรรมดีและกรรมชั้วไว้ ว่า ไซมโนธรรม คือ

ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของตนเองพิจารณาว่า การกระทำนั้นตนเองดีเทียบตนเองได้หรือไม่ เสียความเคารพตนหรือไม่ พิจารณาความยอมรับของวิญญูชน หรือนักปราชญ์ หรือบัณฑิตชน ว่าเป็นสิ่งที่วิญญูชนยอมรับหรือไม่ชื่นชมสรรเสริญ หรือ ต่ำหนิติเตียน เป็นไปเพื่อประโยชน์สุข หรือ เป็นไปเพื่อทุกข์ ทั้งแก่ตน และแก่ผู้อื่น และทางแห่งกุศลกรรมหรืออกุศลกรรมเกิดได้โดย 3 ทวาร ได้แก่ กายทวาร 3 วจิตวาร 4 มโนทวาร 3

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 พบว่า กฎแห่งกรรมในพระมาลัย เรื่องราวปรากฏอยู่ในคัมภีร์ “มาลัยสูตร” ซึ่งเป็นพระสูตรนอกพระไตรปิฎก ที่เล่าเรื่องในลักษณะนิทานธรรมประกอบเรื่องราวบุญญาภิหารของพระมาลัย โดยพระมาลัยเทวเถรเจ้าอาศัยอยู่ที่บ้านกัมโพช โรหณชนบท ลังกาทวีป เป็นผู้มฤตยูและญาณอันสูงสุด สามารถเดินทางไปยังเทวโลกหรือสวรรค์ และไปยังยมโลกหรือนรกได้ด้วยกำลังแห่งฤทธิ์ จึงนำเรื่องราวความสุขในเทวโลกและความทุกข์ในนรกมาแจ้งแก่มนุษย์

กฎแห่งกรรมในพระมาลัยว่าตามสภาพสวรรค์-นรก หัวข้อนี้เป็นการกล่าวถึงนรก ขุนนรกขุมใหญ่ 8 ขุม มีชื่อว่า สัตว์เข็มนรก กาลสูตนรก สังฆาตนรก โรรูนรก มหาโรรูนรก ตาปนนรก มหาตาปนนรก อเวจีนรก มีบริวารนรกทิศละ 4 ขุม มีชื่อว่า คุณนรก กุกกุนนรก อสิปัตตนรก และเวตรณีนรก ขุมเล็กอีก 10 ขุม มีชื่อว่า โลหะกัมภีรนรก สิมพลีนรก อโยทกนรก ภูสนรก สุขักขนรก ปิงสกปัพพตนรก ตัมโพทกนรก อโยคุลนครนรก อสินขนรก ยันตปาสาณนรก นอกจากนี้มีนรกขุมใหญ่ ๆ แล้วยังมีนรกชั้นนอก 10 ขุม คือ โลหะกัมภีรนรก สิมพลีนรก อโยทกนรก ภูสนรก สุขักขนรก ปิงสกปัพพตนรก ตัมโพทกนรก อโยคุลนครนรก อสินขนรก ยันตปาสาณนรก ฟังชื่อแล้ว ลักษณะหรือสภาพการณ์ในนรก เหตุที่สัตว์จะเสวยกรรมในนรก หรือเหตุที่สัตว์จะเสวยกรรมในสวรรค์ มีประการต่าง ๆ โดยพระยายมราช ผู้เป็นใหญ่ เป็นอธิบดีในโลกนรกได้กล่าวตอบถึงบาปกรรมที่ทำให้ไปตกนรกขุมต่าง ๆ เหล่านี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 พบว่า วิธีประยุกต์ใช้แก่กฎแห่งกรรมด้วยการสร้างจิตสำนึกในการเป็นชาวพุทธที่ทำบุญ ตักบาตร ไม่ทำชั่วปวง ทำดี ทำใจให้ผ่องใส สร้างจริยธรรม คุณธรรม ทำหน้าที่ของชาวพุทธในฐานะอุบาสกอุบาสิกาที่มีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งสละ หลีกเลี่ยงการละเมิดกฎหมาย หลีกเลี่ยงการทุจริต ทำทาน เสียสละ จาคะ ไม่ส่งเสริมอบายมุข บุคคลตัวอย่างที่ประสพกรรม/แก้กรรม เช่น พระโมคคัลลานะที่มีบุพพกรรมฆ่ามารดาบิดาที่ตบอดกรรมตามทันถึงการเป็นพระอรหันต์ พระจิกขุपालท่านเป็นพระอรหันต์ที่ตบอดเกิดบุพพกรรมที่เฝ้าหยาอดตาพิษแก่หญิงชราที่คิดว่าเขาจะโกงค่าแรงจากการเป็นทาส และพระจุลปันถกท่านเป็นคนปัญญาที่บเพราะบุพพกรรมกล่าวเหยียดหยัน ดูแคลนที่การศึกษาพุทธพจน์ ให้เขาสังเวชใจ ท้อแท้ เพื่อนายไปกับคำเหยียดหยันนั้น

อภิปรายผลการวิจัย

ขึ้นชื่อว่า กรรม มีทั้งกรรมที่เกิดจากธรรมชาติ เป็นธรรมชาติ ธรรมนิยาม เกิดขึ้นโดยไม่มีใคร กระทำให้เกิดจากที่คนทำเอง แต่ก็มีสัมพันธกัน เพราะผลกรรมจากน้ำมือของคนจะส่งผลให้กระทบต่อธรรมชาติ เช่น การทำลายป่า ตัดต้นไม้ เป็นการกระทำโดยมนุษย์ต่อมีผลกระทบต่อป่า ฟ้าฝนที่แห้งแล้ง ไม่ตกตามฤดูกาล จึงมีการขอพรภาวนาตามบทกรวดน้ำ เทวดาปัดตีทาคาถาว่า **ปะสันนา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิน พุทธะสาสะเน** ขอสรรพสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง, จงเป็นผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา **สัมมา ธาโร** ปะเวจฉันโต **กาเล เทโว** ปะวัสสะตุ ขอฝนทั้งหลายจงหลั่งลงตกต้องตามฤดูกาล **วุฑฒิ ภาวายะ สัตตานัง สมิทัง เนตุ เมเทนิง** ขอฝนจงนำความสำเร็จมาสู่พื้นปฐพี , เพื่อความเจริญแก่สัตว์ทั้งหลาย **มาตา ปิตา จะ อตระชัง นิจจัง รักขันติ ปุตตะกัง มารดา และบิดา ย่อมรักษาบุตร** ที่เกิดในตนเป็นนิจ ฉันโต **เอวัง ธัมเมนะ ราชาโน** ปะชัง **รักขันตุ สัพพะทา** ขอพระราชางปกครองประชาชน โดยชอบธรรมในกาลทุกเมื่อฉันนั้น ตลอดกาล

เป็นที่น่าศึกษาว่า กรรมมีผลต่อสุขภาพด้วย แทนที่จะส่งผลต่อชีวิตเกิดอุบัติ อุบัติภัย แต่ยังส่งผลให้ร่างกายเป็นไปต่าง ๆ เช่น มือวิงเวียนไม่ครบ พิกุล พิการ บางคนพิการซ้ำซ้อน บางคนมีอาการไม่ครบ 32 บางคนหลงเพศ ไม่รู้ว่าหญิงหรือชายดี ผลกรรมที่เกิดมาไม่ตรงเพศสภาพนี้ อรรถกถาจารย์กล่าวว่ามีศีลข้อ 3 คนที่เจ็บป่วย มีโรคประจำตัว มีศีลข้อ 1 คนที่ปากเปื่อย วาจาไม่ศักดิ์ ไร้ความน่าเชื่อถือ มีศีลข้อ 4 คนวิกลจริต สติสัมปชัญญะไม่ดี มีศีลข้อ 5

ผลกรรมยุติธรรมเสมอ อุปมาว่า หวานพืชเช่นใด ย่อมรับผลเช่นนั้น ปลูกมะม่วง ย่อมออกผลเป็นมะม่วง ปลูกกล้วย ได้ผลเป็นกล้วย เรามีกรรมเป็นทายาท (กมมทายาท) มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ (กมมพนฺธุ) มีกรรมเป็นที่พึ่ง (กมมปฏิสสรณา) กรรมทำให้มนุษย์เลวทรามหรือประณีต กรรมเป็นเครื่องตัดสินว่าวรรณะไหน เป็นพราหมณ์หรือไม่ ดังพุทธพจน์ นชจจา วสโล โหติ น ชจจา โหติ พุทมโน กมมุนา วสโล โหตุ กมมุนา โหตุ พุทมโน คนเราจะเป็นคนถ้อยไม่ใช้เพราะชาติกำเนิด จะเป็นพราหมณ์ก็ไม่ใช่เพราะชาติกำเนิด แต่เป็นพราหมณ์หรือคนถ้อยเพราะการกระทำ พุทพจน์นี้ยืนยันที่พระพุทธศาสนาไม่มีวรรณะอย่างแน่นอน ต่างจากศาสนาพราหมณ์ที่ถือวรรณะจากชาติกำเนิด กล่าวกันว่า กษัตริย์เกิดจากปากของพระพรหม พราหมณ์เกิดจากแขน ไวศยะ เกิดจากก้น ส่วนศูทร เกิดจากเท้า สังเกตว่า วรรณะสูง ๆ จะเกิดจากอวัยวะที่สูง วรรณะศูทรเกิดจากอวัยวะที่ต่ำสุด

กรรมในพระมาลัย ที่ถือว่าเป็นอรรถกถาก่อนพระไตรปิฎกซึ่งเกิดที่เกาะลังกาพัฒนาการเป็นพระมาลัยสูตร ว่าด้วยเรื่องนรก สวรรค์ ที่รองรับผลการกระทำของมนุษย์ที่เกิดบนสวรรค์ ไปตกนรกซึ่งนรกนี้ ผู้ตกไปย่อมได้รับความเดือดร้อนสุด ซึ่งนรกขุมใหญ่ 8 ขุมสุดท้าย ชื่อว่า เอลจินนรก ซึ่งเป็นนรกขุมลึกที่สุดสำหรับลงโทษแก่ผู้ที่มีบาปหนักที่สุด มีสภาพร้อนที่สุดหาความเย็นไม่ได้ ทราบได้โดยพระมาลัยเถรเจ้า ผู้มีฤทธิ์สามารถเหาะไปเยี่ยมสวรรค์ได้ เหาะไปนรกได้ เมื่อไปในนรกก็นำข่าวร้ายจากผู้ตกนรกมาบอกกล่าวแก่ญาติในมนุษย์โลกว่าลำบากแสนสาหัสให้ช่วยทำบุญอุทิศไปให้ด้วย ประเด็นนี้มีอิทธิพลต่อชีวิตชาวพุทธมาก จึงนิยมทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ผู้วายชนซึ่งต่างกับศาสนาอื่นที่ไม่มีพิธีอย่างนี้

เอกสารอ้างอิง

พระไตรปิฎก

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬา**. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (ม.อ. (ไทย) พระสูตรตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย อุปริปันณาสกั ภาษาไทย /อง อัญญก. (ไทย) พระสูตรตันตปิฎก อัญญกนิบาต ภาษาไทย)

หนังสือ/รายงานวิจัย

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2557). **พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย**. พิมพ์ครั้งที่ 40, กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิธรรมทานกุศลจิต.

พระมหาชัยพงษ์ กตปุญโญ. (2561). บทความเรื่อง **อิทธิพลและความสำคัญของคัมภีร์โลกัปปทีปิกาสารที่มีต่อคัมภีร์โลกศาสตร์บาลีในยุคหลัง: ศึกษาในกรณีของคัมภีร์จักกาวทปิณีและคัมภีร์โลกัสนฐานโชตรตนคัณฐี**. ธรรมธारा ; วารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนา.